

Non scholae **Sed Vitae** discimus

Vereniging Vrienden Seniorenacademie HOVO Brabant

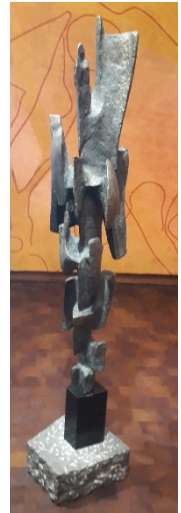
'Dwarsverbanden'

Met Sed Vitae naar het Van Abbemuseum in Eindhoven 26 september 2024

Op een druilerige donderdagmiddag kwam een klein gezelschap Sed Vitaeleden bij elkaar in Eindhoven. Via het knalroze entreehuisje van Körmeling ('de kortste overdekte brug ter wereld') betraden we het museumcafé van het Van Abbemuseum.

Na een kop koffie of thee en een stukje appeltaart begonnen we in twee groepen aan de rondleiding over de tentoonstelling 'Dwarsverbanden'.

Voor deze tentoonstelling hebben de conservatoren gekozen voor een andere dan de meer traditionele indelingen van kunst, zoals een chronologische of een die de mate van belangrijkheid voor de kunstgeschiedenis vertegenwoordigt.

Ze zijn in het depot van het museum gedoken en hebben per zaal gekozen voor een iconisch schilderij of beeldhouwwerk. Daarnaast zijn kunstuitingen van minder bekende kunstenaars, leerlingen of anderen uit dezelfde tijd als de bekende kunstenaar tentoongesteld. Er staat bijvoorbeeld een beeldhouwwerk van Zadkine dat in de zaal vergezeld wordt door een sculptuur van een Argentijnse leerlinge van hem. Of een schilderij van Picasso dat in de context 'oorlog' meer betekenis krijgt, omdat we zien dat het ook tentoongesteld is in Ramallah. Behalve de werken zijn er ook vitrines met foto's van de kunstenaars en verklarende teksten.

In een volgende zaal zien we werken van Pieter Ouborg, een kunstenaar die gefascineerd was door de mystieke wereld van Nederlands-Indië. Hij schafte daar maskers aan die gebruikt werden in rituelen. Die zijn verbonden met werk van Miro in de volgende zaal. Daarna volgt een ruimte met als thema 'Blikvelden' met een boerenlandschap onder dreiging van onweer van Permeke.

In de zaal met als thema 'Modernisme' staat een toneeldecor, ontworpen door Mondriaan, als maquette zowel als meer dan levensgroot, in de bekende primaire kleuren. Dat decor resoneert met een werk van Yves Klein in zijn bekende kleur blauw en het wit van een deurrooster van Schoonhoven.

Op de tweede verdieping zagen we een zaal met alleen werk van vrouwen. Zo hing er een muur vol portretten van (bekende) vrouwen van Marlène Dumas vergelijkbaar met zo'n muur met portretten in De Pont. We herkenden o.a. Charley Toorop, Simone de Beauvoir en Hendrikje Stoffels. Dumas geeft hiermee kritiek op het geïdealiseerde beeld van de vrouw en het beeld van de vrouw als verleidster. Vandaar dat één portret een slangenkop toont.

Behalve originele combinaties van kunstwerken heeft deze tentoonstelling nog iets bijzonders. Zij is ook ingericht op het ervaren van kunst met meer zintuigen dan de ogen. De eerste ervaring daarmee deden we op in de lift, waar een aanzwellend 'geluidssculptuur' een bijna angstaanjagend effect opleverde.

Van sommige kunstwerken is een 3-D-versie gemaakt die blinden kunnen bevoelen. Of het werk is in textiel uitgevoerd en ernaast hangt een legenda van de stoffen met de kleuren die ze voorstellen. De bordjes met toelichting zijn dan ook in braille. In een zaal hingen kartonnen kaartjes met geuren, die tevoorschijn kwamen als je erover wreef. Helaas roken die voor mij allemaal hetzelfde. Dit gebruik van een zintuig was voor mij het minst geslaagd.

Ook met bezoekers in een rolstoel is rekening gehouden. In de zaal met de Miro zijn de kunstwerken op ooghoogte opgehangen zodat men niet omhoog hoeft te kijken.

Na afloop van de rondleiding van ruim een uur kwamen sommigen van ons nog even in het café bij elkaar om onder het genot van een drankje de eerste indrukken uit te wisselen van deze geslaagde activiteit.

Tekst: *Janine Roeffen*
Foto's: *Alphons Raaijmakers / Francis Huisman*

Foto impressie

